

UNIVERSAL
LIBRARY

OU_200782

UNIVERSAL
LIBRARY

OSMANIA UNIVERSITY LIBRARY

Call No. K81.6/G724 Accession No. K3133

Author

Title ಎ ದ್ವೀಪ 1947

This book should be returned on or before the date
last marked below.

ಉದ್ಘೋಷ ,

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದಿನ

೨೬-೧-೧೯೪೭

(ಎಲ್ಲಾ ಹಕ್ಕುಗಳು ಕಾದಿರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ)

ಚಲಿ:- ೦ - ೧೨ - ೦.

ಪ್ರಕಾಶಕರು:-

ಬಾಳಿಗಾ ಎಂಡ್ ಸನ್ಸ್, ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು.

ನಮ್ಮ ಮೊತ್ತ ಭೂಮಿಯ
ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಹೋರಾಡಿ
ಬಿದ್ದೂ ಇದ್ದೂ ಹುತಾತ್ಮರಾದ
ಜ್ಞಾತಾಜ್ಞಾತರೆಲ್ಲ
ಭ್ರಾತೃಭಗಿನಿಯರ
ನೆನಪಿಗಾಗಿ
ಅರ್ಪಣೆ

ಮಾಡಿದವರು

checked 1969

CHECKED 1956

ಬಿಡುಗಡೆಗೆ

ಬಿಡುಗಡೆಯೆ! ದೇವರಿನಣಂ ಕಿರಿಯ ದೇವತೆಯೆ!
ಭಾರತಕೆ ಬಾರ, ನರನೆರಡನೆಯ ತಾಯೆ!
ಯುದ್ಧಿಬುದ್ಧಿಗಳಕ್ಕನೆಂದು ಸಂಭಾವಿತೆಯೆ,
ನೀನೆಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿಯಲ್ಲಿದೆ ನಿನ್ನ ಛಾಯೆ!

ಯೂರೋಪದಾವ ಗುಣಕೊಲಿದಲ್ಲಿ ನೀ ನಿಂತು
ಮಿಕ್ಕಿಳೆಯನವರ ತುಳಿಗಾಲ್ಲೆ ಬಾಗಿಸಿದೆ?
ಅಶ್ಯದಾವನಗುಣಕೆ ಮುಳಿದಕಟೆ ನೀನಿಂತು
ತೊರೆದೆನ್ನು ಕೋಟಿ ನಡೆಗೊಂಬೆಯಾಗಿಸಿದೆ?

ಕಾಡುಬೇರನುಗೂಡು! ಮಾಡುನುಗೆ ಗವಿ ಬೀಡು!
ನೀಡು ಬಿಲ್ಲಂಬುಗಳ ಬತ್ತಲೆಯ ಬಾಳು!
ನೀನಾದರೆಂದೆಂದು ಬಿಡದೆ ನನ್ನೊಡನಾಡು—
ನೀನಿಲ್ಲದಕಟೆ ಬಾಳಲ್ಲ, ಕಡುಗೋಳು!

ಬಾರನ್ನು, ಬಾರೊನ್ನು ಭಾರತಕೆ ಬಾರ!
ಕತ್ತಲಿಸಿದೆನುಗೆ ಕಂತದ ರವಿಯ ತಾರ!

— ಗೋವಿಂದ ಪೈ

ಜಯ ಹಿಂದ ಗೀತ

ಇನ್ನು ಹೆರವರ ನೊಗಕೆ ಮಣಿವರಾವಲ್ಲ!
 ಜಗದಿ ತಲೆಯೆತ್ತಿ ಹೆಬ್ಬಾಳಲಿದ್ದಿಹೆವು,
 ಕಳಕೊಂಡ ಬಿಡುಗಡೆಯ ಮರಳಿ ಗೆದ್ದಪೆವು,
 ನಡೆ ಮುಂದೆ, ಹಿಂದವಿನ್ನಡಮೆಯನ್ನೊಲ್ಲ!

ನಡೆ ಮುಂದೆ, ಹಿಂದವಿನ್ನಡಮೆಯನ್ನೊಲ್ಲ!
 ದೇವರೆಮ್ಮಯ ತಂದೆ, ಭಾರತಂ ತಾಯಿ,
 ತಾಯ ಮೈಸೆರೆ ಬಡಿಸೆ, ಬಡಿಸದಡೆ ಸಾಯಿ,
 ನಡೆ ಮುಂದೆ, ಸಾವಿಗಾವಂಜುವನರಲ್ಲ!

ನಡೆ ಮುಂದೆ, ಸಾವಿಗಾವಂಜುವನರಲ್ಲ!
 ಊದಿ ರಣಕಾಳೆಯಂ, ಮೋದಿ ರಣಭೇರಿ,
 ಹೆಗಲಿಸಿರಿ ಕೃದುಸನುಘೇ ದಿಲ್ಲಿ ಸೇರಿ,
 ನಡೆ ಮುಂದೆ, ಸೆಳೆಯಿರೆದುರಾಳಿಯಿಂ ಗೆಲ್ಲ!

ನಡೆ ಮುಂದೆ! ನಡೆ ಮುಂದೆ! ನಡೆ ಮುಂದೆ! ಸೈ ಸೈ!
 ಜಯ ಹಿಂದ! ಜಯ ಹಿಂದ! ಜಯ ಹಿಂದ! ಜೈ ಜೈ!

—ಗೋವಿಂದ ಪೈ.

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದೇವಿ

[ಧಾಟಿ:- ರುಂಜುಂ ಬರಸೆ ಬಾದಲವಾ]

ಜಣಜಣ ಗೆಜ್ಜೆ ಮೊಳಗಿಸಿ ಬಾ
ಮುಕ್ತಿಯ ತಾರೆ, ತಾರೆ,
ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದೇವಿ, ದೇವಿ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದೇವಿ!

ಘೋರ ದಾಸ್ಯ ಶಾಸಕ ಕನಿಕರ ತೋರಿಸೆ, ತೋರಿಸೆ.
ಭಾರತ ದೇಶದ ವಿಸತ್ತ ಪಡೆ ಹೊಡೆದೋಡಿಸೆ, ಓಡಿಸೆ.
ಸ್ವರಣೆ ಕೈ ಮೂರಿಹುದೈ; ಜಗಕಾಗಿ, ಜನಕಾಗಿ
ಮುಕ್ತಿಯ ತಾರೆ, ಬಾರೆ, ಮುಕ್ತಿಯ ತಾಯೆ!

.....ಜಣ ಜಣ ಗೆಜ್ಜೆ.....

ಅಡಿನೆಯ ರಕ್ಕಸಿ ಬಿಗಿ ಬಿಗಿ ಬಿಗಿಸ ಶೃಂಖಲೆ, ಶೃಂಖಲೆ,
ಮೂಕ ಮಿಲಿಯದ ಬಿಡುಗಡೆಗೆಂದೆ ಛೇದಿಸೆ, ಛೇದಿಸೆ.
ಸಾಮ್ಯ ಸುಖವ ನೀ ತಾರೆ, ಸಂಪದ ವಿತರಣ ಸಾರೆ,
ಲೋಕಕೆ ಬೀರೆ ಕ್ರಾಂತಿ! ಕ್ರಾಂತಿಯ ತಾಯೆ!

.....ಜಣ ಜಣ ಗೆಜ್ಜೆ.....

ಏಕೆ ಸವತಿ ಮತ್ಸರ ನಿನಗೆ? ಬೋಧಿಸೆ, ಬೋಧಿಸೆ,
ಸಕಲ ಲೋಕಕೆ ಸಾಮ್ಯವಾದ; ಮಾತಾಯೆ! ಮಾತಾಯೆ!
ಒಡೆತನದಾಶೆಗೆ ಸನ್ಮಾಟ ಹೂಡಿಹ ಬಡತನ ಕಾಟ!
ಉತ್ಕ್ರಾಂತಿ ತಾರೆ, ತಾಯೆ, ಉತ್ಕ್ರಾಂತಿ ತಾರೆ!

.... ಜಣ ಜಣ ಗೆಜ್ಜೆ

— ದಾಮೋದರ.

ಓ ತೇಜೋರಾಶಿ

ಉದಯಿಸೀಗ ಓ ತೇಜೋರಾಶಿ

ಭರತಪ್ರಜಾ ಹೃದಯಾಂತರವಾಸಿ

ಕತ್ತಲೆಯನು ಕತ್ತರಿಸುವ ಕಿರಣ

ಮುತ್ತಲಿ ಸಕಲಾವನಿಸಂಚರಣ;

ವೃತ್ಯುಮಂಜುಗಳ ಮುತ್ತನು ನಾಡಿ

ಸತ್ಯದ ತೆನೆಯ ತುರಾಯಿಯ ಸೂಡಿ

ಉದಯಿಸೀಗ ಓ ತೇಜೋರಾಶಿ!

ಹೊತ್ತಿದ ಮಲೆಯಲಿ ಹೊಸ ಚಿಗುರಂತೆ

ಒತ್ತಿದ ಮುಗಿಲಲಿ ಮರಿ ಮಿಂಚಂತೆ

ಮಥನದೊಳೆಗೆದ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿಯಂತೆ

ಪ್ರಥಮ ಯುಗಾದಿ ದಿನೋದಯದಂತೆ

ಉದಯಿಸೀಗ ಓ ತೇಜೋರಾಶಿ !

—ಸೇಡಿಯಾಪು ಕೃಷ್ಣ ಭಟ್ಟ.

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸೊದೆವೆಣ್ಣು ಪೂರ್ಣಿಮಾ

ಬರುತಿಹಳು ಪೂರ್ಣಿಮಾ, ಭಾರತದ ಬಾನಿನಲಿ
 ಬರುತಿಹಳು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಜ್ಯೋತ್ಸ್ನೆಯೊಡಗೂಡಿ.
 ತರುತಿಹಳು ಶಾಂತಿಯನು, ಸುಖಭದ್ರತೆಯನೆಲ್ಲ
 ಸುರಿಸುವಳು ಸೌಭಾಗ್ಯಸುಮವ ಸುಧೆಗೂಡಿ!
 ಅಸರ ಸಂಧ್ಯಾ ಸುಂದರಿಯ ತೊಲಗು ತೊಲಗೆಂದು
 ಸಸರಿವಾರದಿನೊರೆದು ಬರುತಿಹಳು ನೋಡಿ!
 ವಿಪರೀತ ವರ್ತನೆಯ ಕೊನೆಯೊಟವಿದನಿಂದು
 ಅಪರೆಯೆಸಗುವಳು; ಕೊನೆಯುಂಟು, ದಿಟ ನೊಡಿ
 ರಕ್ತ ವಸನೆಯ ನಾರಿ ಅಸರ ಸಂಧ್ಯಾ ದೇವಿ!
 ರಕ್ತ ಬಲಿಯಂ ಕೊಂಡು ಬಂದಿಹಳು ಮುಂದು;
 ದಿಕ್ತಟದಿ ಕೆನ್ನೀರ ಬಸಿಬಸಿದು ಕೊಡುತಿಹರು
 ನಕ್ತಂಚರಿಗೆ! ಇನಿತು ಸಾಲದೇನಿಂದು?
 ಬರುತಿರುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸೊದೆವೆಣ್ಣು ಪೂರ್ಣಿಮಾ!
 ತರುತಿರುವ ಸುಖಶಾಂತಿಗಳನ್ನೇಕೆ ಮರೆತು;
 ಇರಿತದಲಿ, ಕೊರಗಿನಲಿ ತಲ್ಲೀನರಾಗುತ್ತ
 ಬರಿದಾಗುತಿಹೆವಿಂದು ಬಿಡುಗಡೆಯ ಮರೆತು.
 ಅವ ಮುಸಲನಿನ ಹಿಂದುಯೆಂದೆಂಬುದೇತಕ್ಕೇ?
 ಅವನಿನನು ನಾವೆಲ್ಲರೊಂದಲ್ಲವೇನು?
 ಭಾರತದಿ ಜನಿಸುತ್ತ, ಭಾರತದಿ ಬೆಳೆಯಲೈ,
 ಭಾರತೀಯರು ನಾವು ಒಂದಲ್ಲವೇನು?
 ಇಂದಿನಾ ಭೇದವನು ಕಿತ್ತೊಗೆದು ಬಿಸುಡುತ್ತ
 ಒಂದಾಗಿ ಮುಂದಾಗಿ ನಾಡಜನ ಬನ್ನಿ!

ಮಂಗಳವ ಹಾಡುತ್ತ, ಮಂಗಳೆಯ ಸ್ವಾಗತಕೆ
 ಹೊಂಗಳಸದಾರತಿಯ ಒಮ್ಮತದಿ ತನ್ನಿ!
 ಬರುತಿಹಳು ಪೂರ್ಣಿಮಾ, ಭಾರತದ ಬಾನಿನಲಿ!
 ಬರುತಿಹಳು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಜ್ಯೋತ್ಸ್ನೆಯೊಡಗೂಡಿ
 ತರುತಿಹಳು ಶಾಂತಿಯನು, ಸುಖಭದ್ರತೆಯನೆಲ್ಲ
 ಸುರಿಸುವಳು ಸೌಭಾಗ್ಯಸುಮವ ಸುಧೆಗೂಡಿ.

-ಪಿ. ಕೆ. ನಾರಾಯಣ.

ಒಲ್ಲದ ಕೊಡಿಗೆ

ಒಲ್ಲೆವಿದನಿನ್ನು ಹರಳಡಸಿದೀ ಹಿಡಿತುತ್ತೆ?
 ಕೊರಳು ಕರುಳಂ ಬಗಿನ ಬುತ್ತಿ ತಾನಲ್ಲ?
 ಕೊಡಿಗೆ ಎನಲೊಂದೆ—‘ಆಂಗ್ಲರೆ, ನಡಿರಿ ಈವತ್ತೆ!
 ನೀವಿಲ್ಲಿಹನ್ನೆಗಂ ಬಿಡುಗಡೆಮಗಿಲ್ಲ!’
 ಒಂದು ಕೆಯ್ಯಿಂದೀ ಉದಾರ (!) ಕೊಡಿಗೆಯ ಕೊಟ್ಟು
 ತಾವಿನ್ನು ತೆರಳಲಿಹೆನೆಂದು ತೋರ್ವಂದು
 ಮತ್ತೊಂದರಿಂದೆನ್ನು ಹಿಂದೆ ಜುಟ್ಟಿಗೆ ಜುಟ್ಟು
 ಗಂಟೆಕ್ಕುವೀ ದ್ರೋಹ ಯಾರ್ಗಿ ಹೊಸತಂದು?
 ಶಶಿಸೂರ್ಯರೆರಡೆ ಹೊರತೆಮ್ಮದೆಂದಾವೊಂದು
 ನಮ್ಮ ದೇಶದೊಳಕಟ ನಮಗುಳಿದುದಿಲ್ಲ!
 ದೋಚಿದೆಲ್ಲವ ಮರಳಿ ಬಾಚಲಾವಿರುವಂದು
 ಹೊನ್ನೆಡೆಗೆ ಹಿತ್ತಾಳಿ? ಛಿ: ನಮಗಿದೊಲ್ಲ!
 ನಮ್ಮ ಕಾಲಲೆ ನಿತ್ತು ಕಾಲವಂ ಕಡೆವ,
 ಬಿಡುಗಡೆಯ ಸೆಳೆವರಂ ದುಡಿನ! ಹೆದ್ದು ಡಿನ!

—ಗೋವಿಂದ ಪೈ.

ಪಡೆವೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ

[ಧಾಟಿ: ಆಖಿಯಾ ಮಿಲಾಕೆ]

ಕೂಡಿರೆಲ್ಲ ಬೇಗ
ಹಾಡಿರಿ ಈ ರಾಗ
“ಪಡೆವೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ”

ಭಾರತ ದೇಶದಿಂದ
ದಾರಿದ್ರ್ಯ ಓಡಿಸಲೆಂದೆ
ಸರಸರನೆ ಮೂಡಿ ಬಂತ್ಯೆ
ಹಿರಿದು ಮಿಂಚು— ಈ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ.....
ಕೂಡಿರೆಲ್ಲ ಬೇಗ.....

ಹಸಿದಿಹ ಜನರಿಗೆ
ಅಶನವ ಕೊಡಿಸಲು
ಸುರಭಿಯ ತಾಯಿ ಬಂತ್ಯೆ
ಹರಸಿ ಜೀವನ— ಈ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ
ಕೂಡಿರೆಲ್ಲ ಬೇಗ

ವಸನದ ವ್ಯಸನಕೆ
ಒಸಗೆಯ ಸಾರುತ
ಬಿಡುವಿನ ಚರಕ ಮಂತ್ರ
ಹಾಡಿ ಬಂತ್ಯೆ— ಈ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ..... ..
ಕೂಡಿರೆಲ್ಲ ಬೇಗ..

ಇಂದು ಒಂದೇ ತಾಣ

ಇಂದು ಒಂದೇ ತಾಣ ತೆರವಾಗಿ ಕಾದಿರಲು
 ಸಕ್ಕ ತಾಣವದೇಕೆ? ಸಿಕ್ಕ ತಾಣವದೇಕೆ?
 ಒಕ್ಕೂಟ ಒಮ್ಮನವ ಕದಡಿ ಸಡಿಲಿಸಿ ಬಿಡಲು
 ಜಂಜಡದ ಕೇಳೆ ಹೇಳೆಗಳಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಯೆ?
 ನಾವು ನಾವೆನ್ನುವುದು ಜೆಲುವು ಗೆಲುವಿನ ದಾರಿ,
 ನಾವು ನೀವೆಂಬ ಇಬ್ಬಗೆಯ ಬೇನೆಯ ಮಾರಿ!
 ಬಿಡುವಾದರೊಂದಾಗಿ ಬಿಡುಗಡೆಯ ಪಡೆಯಿವೇ?
 ಸಿಡಿದು ಬಿದ್ದೊಡನೆ ಪಡುವಲ ಜಾಡೆ ಸೆರೆ ಸಿಕ್ಕು
 ಬಿಡದೆಂಬ ಮನವರಿಕೆ ನೆಲೆಯೂರಿ ಬಲಿತಂದು
 ಕೆಡೆ ನುಡುವ ಮುಸಲೀಮ—ಹಿಂದು ಮಾತುಗಳೊಂದು
 ಸಂದು ಕದಲಿದ ಮಕ್ಕಳಾಡುಗೊಂಬೆಯ ತೆರದ
 ಅತ್ತಿತ್ತ ಚೆದರಿ ಹರಿಮುರಿಯಾಗಿ ಕೆಡೆದಿರದೆ?
 ನಡೆ ಮುಂದು ಕಡೆಯೆಡೆಗೆ ಬಿಡುಗಡೆಯ ಬಾಗಿಲಿಗೆ
 ಬಿಡುಮಾತು ಸೆಡೆಮಾತು ಸೇಡು ಕಸರಿಕೆ ತಡೆಗೆ.
 ಸಕ್ಕತಾಣವು ಬೇಡ, ಸಿಕ್ಕತಾಣವು ಬೇಡ
 ಇಂದು ಒಂದೇ ತಾಣ ಬಿಡುಗಡೆಯ ಕಡೆ ನೋಡ

— ಎನ್. ಜಿ.

ರಣ ಕಹಳೆ

ಕ್ರಾಂತಿಯ ದಿನ
 ವೆಂದೊಡೆ ಮನ
 ವಾಂತಿಹ ಗೆಲವೆನಿತೊ!
 ಒಡಲೊಂದಿಹ ನವಿರೆನಿತೊ!
 ತಾಯಿಯ ಸೆರೆ
 ಸಾಯಕವುರೆ
 ನೋಯಿಸುತಿರೆ ಬರಿದೆ,
 “ ಪರ! ಕಾಯ್!” ಎಂಬುದು ಪಿರಿದೆ?
 ಅರೆನಿದ್ದೆಯ
 ತೆರೆ ಬಿದ್ದರೆ
 ಪರರಿಗೆ ಮಾರಿದರು
 ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವ ನಮ್ಮವರು.
 ಎಂದಾದುದ—
 ನಿಂದಿಗೆ ನೆನೆ—
 ದಂಬುದರೊಳಗೇನು?
 ಸರಿ. ಕಂಡೆರೆದಿರೆ ನೀನು!
 ತಾಯ್ನಾಡಿನ
 ಮೈಮೆಯಸಿರಿ
 ಕಾಯುವವರು ನಾವು
 ಇದ ತಡೆದವರಿಗೆ ಸಾವು!
 ಮರೆತೆರೆಯ, ಹಾ!

ಅರಿಬಲವಾ
 ರಿಯ ಕುಡಿದಿಹ ಬಡಬ!
 ಹಳೆ ರಜಪೂತರ ವಡೆಯ!
 “ಅಂತಹ ಜನ
 ಪಂದಿನ ದಿನ;
 ಇಂದೆಲ್ಲಿ ಹರವರು!
 ಬಿಡು! ಸಾಗದು” ಎನ್ನದಿರು.
 ಸಿಡಿ ಗುಂಡಿಗೆ
 ಎದೆ ಗುಂಡಿಗೆ
 ಸಿಡಿದವರೆನಿತೆನಿತೊ!
 ಶಾವ್ ಕೆಡದವರೆನಿತೆನಿತೊ!
 ಅಹ! ಅಂದಿಗೆ
 ಬಿದಿಯೊಂದಿಗೆ
 ಕದನವ ಕರೆದವರು,
 ನಿನಗೊದಗಿಸುವರು ನವಿರು!
 ಇಂದಿಗು ಇದೆ
 ಅಂತಹ ಎದೆ
 ಸಂದೇಹವೆ ಬೇಡ!
 ಎಳೆ ಮಂದಿಯ ಮೊಗ ನೋಡ!
 “ಮಾಡಲ್ಲದೊ
 ಡಿಡು ನಿನ್ನಯ
 ಜಡತನು” ವೆನ್ನುವುದೆ,
 ಸಿಡಿ—ನುಡಿಯಿದೆ ರಣ ಕಹಳೆ!

ಕ್ರಾಂತಿ ದುಂದುಭಿ

[ಧಾಟಿ:-ಏಕ ಕಲೀ ಸಂಸಾರಿ ಪಲಿ]

ಬಿಡುಗಡೆಗೆ, ಬಿಡುಗಡೆಗೆ,
ಗುಡುಗುತ ಮೊರೆಯೊ ಕ್ರಾಂತಿ ದುಂದುಭಿಯೆ!

ಜಗದಗಲದೊಳು ವ್ಯಾಪಿಸಿಹ
ಭುಗಿ ಭುಗಲಿನೆ ಹಾ! ಕಾಡಿಸುನ
ಬಡತನದೊಳ ವಡಬಾನ್ನಿ! ಕರಾಳ
ದಾರಿದ್ರ್ಯದ ಹೊರ ದಾವಾನ್ನಿ!

ಸರ್ವ ಸಮಾನರು ಹುಟ್ಟಿನಲಿ;
ಗರ್ವದಿ ತಂತ್ರದಿ ಸುಲಿಗೆಯ ನಡೆಸಿ
ಹಿರಿಯವನಾದ ಶ್ರೀಮಂತ!
ಮರೆತನು ಆತ್ಮವ ಕುರುಡಿನಲಿ,
ಕರೆಮಿರುತ ದುಸ್ವಾರ್ಥದಲಿ,
ತೇಗುತ ಪತಿತರ ತುತ್ತಿನಲಿ,
ಭೋಗ ದೀಕ್ಷೆಯ ನಾಂತು.

ಚಳವಳಿ ಘೋರ, ವಹಿಸೆಲೊ ಧೀರ,
ಹಳೆಕಾಲದ ಕೊಳೆ ತೊಳೆಯೆ
ಹೊಳೆಯುವ ವಿಪ್ಲವ ಸಾಧನವ
ಬಂಡಾಯಕೆ ನೀ ಗುಂಡಾಗು!

ನಾಲ್ಕುನೂರು ಮಿಲಿಯ ಧೀರರೆ

ಎಳೆರೇಳೆರೇಳೆರೆಲ್ಲ ನಾಲ್ಕು ನೂರು ಮಿಲಿಯ ಜನರು!
 ಒಂದೆ ಶಕ್ತಿ ಒಂದೆ ಯುಕ್ತಿ ಒಂದೆ ಭಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ಭಟರು!
 ಬಾಳಿ ಬದುಕಿ ಜಗದಿ ಮೆರೆವ ಬುದ್ಧಿಯುಳ್ಳ ಬಲಾಬಲರು!
 ಒಂದೆ ಕಂಠದಿಂದ ಕೂಗಿ ನುಗ್ಗಿ ಬರುವ ಕಾಲ ನಟರು!

ಒಂದೆ ಮನದಿ, ಒಂದೆ ಛಲದಿ

ಕೂಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ,

ಒಂದೆ ಬುದ್ಧಿ ಅದುವೆ ಸಿದ್ಧಿ

ನುಡಿದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತ,

ಕೇಸರಿಗಳ—ತೆರದಿ ರೋಷ

ತಾಳಿ ನೆಗೆಯುತ್ತ,

ಒಂದೆ ಕಂಠದಿಂದ ಘೋಷ

‘ತೊಲಗಿ’ ಎನ್ನುತ್ತ,

ಬನ್ನಿ! ಬನ್ನಿ! ನಾಲ್ಕು ನೂರು ಮಿಲಿಯ ಧೀರರೆ!

ತನ್ನಿ ಕೀರ್ತಿ ಭಾರತದಾ ಭಾಗ್ಯಮಣಿಗಳೆ.

ನೂರು ಭೇದವೆಂಬ ವಾದ

ಅಳಿದು ಹೋಗಲಿ

ಧೀರ-ರೆಂಬ ಸೊಲ್ಲು ಜಗದಿ

ಬಾಳಿ ಉಳಿಯಲಿ.

‘ವೈರವಿಲ್ಲ, ದ್ವೇಷವಿಲ್ಲ’

ಎನುವ ಘೋಷವು

ಮುಗಿಲ ಮುಟ್ಟಿ, ಬಾನಿನಾಚೆ

ಕೇಳ್ವ ಒಸಗೆಯು

ಮಿಕ್ಕಿ ಬರಲಿ, ಹರುಷ ತರಲಿ
 ಬಾಳಿ ಬದುಕಲು
 ಸೊಕ್ಕಿ ಮಲಿತ ಹೊರಗಿನವರ
 ತಳ್ಳಿ ನೂಕಲು!

ಬನ್ನಿ! ಬನ್ನಿ! ನಾಲ್ಕು ನೂರು ಮಿಲಿಯ ಶೂರರೆ!
 ತನ್ನಿ ಕೀರ್ತಿ ಭಾರತದಾ ಭಾಗ್ಯ ಮಣಿಗಳೆ!

ಚೆನ್ನದಂತೆ ಮಿರುಗುತ್ತಿರುವ
 ಹೊನ್ನ ನಾಡಿದು!
 ಪರರು ನುಗ್ಗಿ ಸೂರೆಗೈದ
 ಚೆನ್ನ ನಾಡಿದು!

ಹೊನ್ನ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ನಾವು
 ಬನ್ನ ಪಡುವೆವು!
 ಅನ್ನವಿಲ್ಲ! ಬಟ್ಟೆಯಿಲ್ಲ!
 ನರಳುತ್ತಿರುವೆವು!

ನಮ್ಮ ಬಾಳು, ವಿಧವೆ ಗೋಳು—
 ಹದದ ಜೋಡಿಯು!
 ನಮ್ಮ ದಾಸ್ಯ! ಜಗಕೆ ಹಾಸ್ಯ
 ಇದುವೆ ಮಾಯೆಯು!

ನಮ್ಮ ಶಕ್ತಿ ನಮ್ಮ ಮುಕ್ತಿ ಮರಳಿ ಗಳಿಸುವಾ!
 ನಮ್ಮ ನಾಡು ನಮ್ಮ ಬೀಡು ಸುಖದಿ ಪಡೆಯುವಾ!

ದೋಚಿ ಬಾಚುತ್ತಿರುವ ಖಳರ
 ನೂಕಿ ತಳ್ಳುವ
 ನಮ್ಮ ಬನ್ನದನ್ನವನ್ನ
 ಸುಖದಿ ಉಣ್ಣುವ!

ನಾಲ್ಕು ನೂರು ಮಿಲಿಯ ಭಟರು
ತೋಳು ತಟ್ಟಲು!

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ
ಗುರಿಯ ಮುಟ್ಟಲು!

ಒಂದೆ ಶಕ್ತಿ ಒಂದೆ ಭಕ್ತಿ
ಯಿಂದ ನುಗ್ಗಿರಿ

ಸ್ವತಂತ್ರ ಪಡೆದು ಕೊಳ್ಳುತ
ಮುದದಿ ಬಾಳಿರಿ!

ಒಂದುಗೂಡಿ ಬೇಲಿ ದೂಡಿ
ಎದುರು ಬಂದರೆ!

ನಿಮ್ಮ ತಡೆವರೆಲ್ಲಿ? ಜಗದಿ
ಇಲ್ಲ ತೊಂದರೆ!

ಹಾಗೆ ಬರಲು ನಿಮಗೆ ದಾರಿ
ಜಗವೆ ಬಿಡುವುದು!

ಒಂದೆ ಕೊರಳ ಘೋಷ ಕೇಳಿ
ಜಗವೆ ಮಣಿವುದು!

ಬನ್ನಿ ಮುಂದೆ! ನಾಲ್ಕು ನೂರು ಮಿಲಿಯ ಧೀರರೆ!
ತನ್ನಿ ರೀತಿ ಭಾರತಕೆ — ಭಾಗ್ಯ ಮಣಿಗಳೆ.

— ಇದಿನಬ್ಬ

ತೊಲಗು ಭಾರತದಿಂದ

ತೊಲಗು ಭಾರತದಿಂದ! ಒಡನೆ ನದೆ ಮೂರೆ!
ಬಲುಹಿನಲಿ ಮೆರೆವ ತನ ಧೂರ್ತದಧಿಕಾರ
ಬಂದಿಹುದು ಸಂದರ್ಭ ಸಹನೆ ಧಿಕ್ಕಾರ!
ಒಂದಾಗಿ ಕೂಗುವೆವು “ತೊಲಗೆಲವೊ ಕೂರ.”

ತೊಳಲಿದೆವು ಬಹುಕಾಲ ದಾಸ್ಯಕೂಸವಲಿ,
ಆಳ್ವನದಿ ಬೆಂಡಾದೆವೈ ಬಳಲಿ ಬಳಲಿ!
ಬಗ್ಗಲಾರೆವು ನೋಡು ಇನ್ನು ಭೀತಿಯಲಿ,
ಹಿಗ್ಗುತ್ತ ಗರ್ಜಿವೆವು “ಸಾಗು ಶೀಘ್ರವಲಿ”

ಕೆರಣ ಕಾಣುತಿದೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ರವಿಯುದಯ,
ಹರಿಯದೆಲೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ನಾಗವೆಮ್ಮಭ್ಯುದಯ
ಬತ್ತಲೆಯ ಸುಲಿಗೆಯಲೆ ನೀ ತಳೆದ ಕಲ್ಲೆದೆಯ
ಹೊತ್ತಿಗೆ ತೊಲಗಾಜೆ, ಸಾಗಿಸೆಲೊ ಬಿಜಯ!

ಆಡಿರುವೆ ಓಕುಳಿಯ ನಮ್ಮ ಸತ್ತರಲಿ
ನಾಡಿ ತುಡಿವುದು ನೋಡು ನಿನ್ನ ಹೊಂಚಿನಲಿ
ಗತಿಗೆಟ್ಟ ತಾಳ್ಮೆ ಕಾದಿಹುದು ರೋಷವಲಿ
ಖತಿಯಿಂದ ನಾರುವೆವು “ಸಾಗು ತೀವ್ರವಲಿ”

ನೀತಿಯಲಿ ಒಪ್ಪುವಿಯೊ ನಮಗೆ ಬಿಡುಗಡೆಯ?
ಇಲ್ಲದೊಡೆ ಸೇವೆ ಕಾಲಿನ ಗಾಣದೆಡೆಯ!
ಅಡೆಮೆ ಓಡಿಸೆ ನೋಡು ನಮ್ಮ ಮುನ್ನಡೆಯ.
ಬಿಡುಗಡೆಗೆ ಹೊರಟೆವೊ ಓಡೆಲವೊ ಮಡೆಯ

ಕೊಡುವೆಯಾ ಬಿಡುಗಡೆಯ ಕೊಡುಗೆ ಇದೋ ಎಂದು?
 ಗೂಢವನು ಅರಿಯವೇ ನಿನ್ನ ಚಕ್ರವ?
 ತಡವೆಯಾ ಜನಪದದ ಆಕ್ರೋಶ ಸ್ವಚ್ಛಂದ?
 ತಡವರಿಸಿ ಕೆಡುವೆ “ಪಾಳ್ಯವ ರೇಳು ಮುಂದು”

ವೃಥಾ, ಸಾಹಸ ವೃಥಾ! ಧೃತಿಯನಣಗಿಸಲು
 ಸರ್ವರೂ ಸಿದ್ಧ ಬಂದುದಕೆ ಎದೆಗೊಡಲು!
 ಭಲವಾಂತ ಬಲವಾಂತ ರಾಷ್ಟ್ರ ವರ್ಧಿಸಲು
 “ತೊಲಗಾಚೆ!” ಬಿಡುವಿಲ್ಲ ಕ್ಷಣ ಒಂದು ಇರಲು!

—ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದ

ಮುನ್ನಡೆ

ಮುಂದಕೆ ಮುಂದಕೆ ಮುಂದಕೆ ನಡೆಯ್ಯೆ!

ನಂದದ ಕುಂದದ ಅಳುಕದ ಬಳುಕದ

ಆತ್ಮದ ಬಲದಿಂದ.

ಆತ್ಮದ ಧೃತಿಯನು ಸ್ಮೃತಿಯಲಿ ಬೆಳಗಿ,
 ಅಂಜಿಕೆ ಪಂಜರ ನಂಜನೆ ತೊಲಗಿ,
 ಸಂಶಯ ಕಂಸನ ಧೈರ್ಯದಿ ತೊಡೆದು,
 ಹಿಂಸೆಯ ಕ್ರೌರ್ಯವಹಿಂಸೆಯಿಂ ತಡೆದು,
 ಕ್ರೋಧದ ಭರವನು ತಾಳ್ಮೆಯಿಂ ಹಿಡಿದು,
 ಭೇದದ ಖೇದನ ರೋಧದಿ ಮಿಡಿದು,
 ಪ್ರೇಮದ ಸುಧೆಯೊಳಿ ಪಡೆಬಲ ಬೆಳಸಿ

ಹೊಂದಲು ವಿಜಯವನು!

ಮುಂದಕೆ ಮುಂದಕೆ ಮುಂದಕೆ ನಡೆಯ್ಯೆ

ನಂದದೆ ಕುಂದದೆ ಅಳುಕದೆ ಬಳುಕದೆ

ಪಡೆಯಲು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ.

—ದಾಮೋದರ

ರಕ್ತ ಮುಸಿ!

ಎನ್ನದೆಯ ಬಿಸಿ ರಕ್ತವನೆ ಕುದಿಸಿ ಮುಸಿ ಮಾಡಿ
ನಾಂ ಬರೆಯಬಲ್ಲೆ ನೇ?—ನಾನು ಕವಿಯು!
ವಿಶ್ವಜನನಿಯ ಗರ್ಭ ಮಾತೃಭೂಮಿಯ ಬಸಿರು—
ಹೊತ್ತು ತಿದೆ! ಹೇಳಲಿನ್ನಾವಸರಿಯು?

ಜನರ ನಾಯಕರೆನಿಸಿ, ಜಗದ ನಾಯಕರೆನಿಸಿ,
ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಗಳ ಬಯಸಿ—
ಬಡತಾಯಿ ಮಕ್ಕಳನು ಬಲಿಗೊಡುವ ಮೂರ್ಖರನು
ಮುರಿದ ಲೇಖನಿ ಬೇಕು—ರಕ್ತವದಕೆ ಮುಸಿ!

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ
ಮೂರಕ್ಷರದೊಳೆನು ಮಾಟವಿಹುದೋ?
ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಯಜ್ಞದಲಿ ಬಲಿಗೊಂಡ ಬಂಧುಗಳ
ನುತಿಸ ಲೇಖನಿ ಬೇಕು—ರಕ್ತವದಕೆ ಮುಸಿ!

ಪರತಂತ್ರ ರಾಷ್ಟ್ರದಲಿ ಮಾತೃ ಭೂಮಿಯ ಸೇವೆ
ಮಾಡಿದ 'ಮಹಾ ಪಾಪಕಾಗಿ' ಶಿಲುಬೆ—
ಎರಿದ ಹುತಾತ್ಮರಾ ನೆನಪು ಕಿಡಿ ಸಿಡಿಯಲ್ಕೆ—
ಕುದಿನ ಲೇಖನಿ ಬೇಕು; ರಕ್ತವದಕೆ ಮುಸಿ!

ಲಾಠಿ ಪನ್ನೀರೆಂದು, ಸಿಡಿಗುಂಡೆ ಹೂವೆಂದು,
ಸೆರೆಮನೆಯ ಸ್ವರ್ಗಸುಖವೆಂದು ಬಗೆದ
ಭಾರತದ ನೀರ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳಿತಿಹಾಸ
ಬರೆವ ಲೇಖನಿ ಬೇಕು—ರಕ್ತವದಕೆ ಮುಸಿ!

ಎನ್ನ ಹೃದಯದ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯೆನ್ನ ಜನತೆಯ ಶಕ್ತಿ
 ಎನ್ನ ನಾಡಿನ ಕೀರ್ತಿ ಹಬ್ಬಿಸಲೈ;
 ಎಮ್ಮೊಂದಿಗರ ಬದುಕ ಬಾಳಾಗಿ ಬೆಳಗಿಸಲು—
 ಬಲಿತ ಲೇಖನಿ ಬೇಕು; ರಕ್ತವದಕೆ ಮುಸಿ!

ಶ್ರಮ ಜೀವಿಗಳ ಬೆವರು ಕಂಬನಿ ರಕುತಗಳಲಿ
 ತೊಯ್ದ ಸಂಪತ್ತಿನ ಸುಖೋನ ಭೋಗದಲಿ,
 ಮೆರೆಯುವ ಮದಾಂಧರನು ಲೋಕ ಕಂಟಕರನ್ನು
 ತಿವಿವ ಲೇಖನಿ ಬೇಕು ರಕ್ತವದಕೆ ಮುಸಿ!

ಸಂಕಷ್ಟ ನಾವಿರದಿ; ಸಂದೇಹ ಸಂಕುಲದಿ,
 ಕಂಗೆಟ್ಟುಮಂಟಪ ಕಾಣದಿರಲು
 ಮುತ್ತಿರುವ ಕತ್ತಲೆಯ ಕಿತ್ತು, ಸೂರ್ಯೋದಯವ
 ತೋರ್ವ ಲೇಖನಿ ಬೇಕು; ರಕ್ತವದಕೆ ಮುಸಿ!

ಹಳೆ ಜಗದ ನೀತಿಗಳು, ಕೊಳೆ ಜನರ ರೀತಿಗಳು
 ಕಶ್ಮಲ ವಿಚಾರಗಳು ಕೊಚ್ಚಿ ಹೋಗಿ!
 ಹೊಸ ಜಗದ ನವ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಲೈ ನೆರವವ್ವ—
 ಮಸೆಸ ಲೇಖನಿ ಬೇಕು ರಕ್ತವದಕೆ ಮುಸಿ!

ಬಡವ ಬಲ್ಲಿದನೆನುವ, ಕೇಳುಮೇಲೆಂದೆನುವ
 ಹೊಲೆಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೆನುವ, ಬಳಿಕರಿಯನೆನುವ;
 ವಿಷಮ ವಿಷಮಯ ಸವಾಜದ ಬೇರ ಕಿತ್ತೊಗೆಯೆ
 ಕೊಡಲಿ ಲೇಖನಿ ಬೇಕು—ರಕ್ತವದಕೆ ಮುಸಿ!

ಕ್ರಾಂತಿಗಾಗಲಿ ಜಯವು

ಕ್ರಾಂತಿಗಾಗಲಿ ಜಯವು! ಕ್ರಾಂತಿಗಾಗಲಿ ಜಯವು!
ಜನವೆಲ್ಲ ಒಂದೆಂಬ ಸಂಕ್ರಾಂತಿ ನಿಂದು

ಬಡತನದಿ ದುಡಿದವನು, ಸಿರಿತನದಿ ತಿಂಬವನು,
ಕುಲಹೀನ ಕುಲಜನೆಂದೆಂಬುದಿದು ಅಳಿದು
ವರ್ಗ ಕುಲ ಭೇದವಳಿಯುತ್ತಲೇ ಭೂಮಿಯಲಿ
ಸ್ವರ್ಗ ಸುಖ ಸಂಪತ್ತು ಸಮಭಾವ ಬೆಳೆದು,
ಕ್ರಾಂತಿಗಾಗಲಿ ಜಯವು!

ಅಳಿನಾ ದೀನತೆಯು, ಒಡೆಯನಾ ಕ್ರೂರತೆಯು,
ಸಿರಿತನದ ಕಾನಾಂಧ ಮುನಿಸೆಲ್ಲ ಅಳಿದು
ಅಳಿನಾ ಮಾನ್ಯತೆಯು, ಒಡೆಯನಾ ದಾನತೆಯು
ಕೆಳೆತನದ ಸುಖ ಸಮತೆಯೆಲ್ಲೆಲ್ಲ ಬೆಳೆದು,
ಕ್ರಾಂತಿಗಾಗಲಿ ಜಯವು!

ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರವೆಲ್ಲೆಲ್ಲ ಸ್ವಾರ್ಥದಿಂ
ಭಂಡಾರ ಬೆಳೆಸುತಿಹ ರೂಢಿಯಳಿದಳಿದು,
ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರವೆಲ್ಲೆಲ್ಲ ತ್ಯಾಗದಲಿ
ನೋದರತೆ ಬೆಳೆಯುತಿಹ ರೂಢಿ ಬೆಳೆಬೆಳೆದು,
ಕ್ರಾಂತಿಗಾಗಲಿ ಜಯವು!

ಬಿಜ್ಜೆಯಿಂ ಬಲಿತಿರುವ, ಕಜ್ಜವನು ಮಾಡದಿಹ,
ಬಿಜ್ಜೆವಳರೆಂದೆಂಬ ನಂಜುತನವಳಿದು |
ಬಿಜ್ಜೆಯಿಂ ಗೆಲಿದಿರುವ ಕಜ್ಜವನು ಮಾಡುತಿಹ
ಜಜ್ಜೆವಳರೆಂದೆಂಬ ನಮ್ಮತನ ಬೆಳೆದು,
ಕ್ರಾಂತಿಗಾಗಲಿ ಜಯವು!

ಸಿರಿವಂತ ಸಿರಿಹೀನ, ಸುಖವಂತ ಸುಖಹೀನ
 ಸ್ವಾರ್ಥಿಯವ ತ್ಯಾಗಿಯವನೆಂಬುದಿದು ಅಳಿದು,
 ಸಿರಿಯಲ್ಲಿ ಸುಖದಲ್ಲಿ ತ್ಯಾಗದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾರ್ಥದಲ್ಲಿ
 ಸಿರಿ ಸಮತೆ, ಸುಖ ಸಮತೆ, ಚಿರ ಸಮತೆ ಬೆಳೆದು

ಕ್ರಾಂತಿಗಾಗಲಿ ಜಯವು!

— ಪಿ. ಕೆ. ನಾರಾಯಣ

ಭಾರತ ಮಾತಾ

ವಂದೇ ವಂದೇ ಭಾರತ ಮಾತಾ!
 ಜಾತಿ ವಿಭೇದವು ಕಲ್ಪಿತ ಮಾತ್ರ.
 ಒಂದೇ ತಾಯಿಯು ಮಕ್ಕಳ ಕೂಟ.
 ಮಾತೆಯ ಸೇವೆಯ ತಪ್ಪದೆ ಗೃಹ,
 ಹಿಂದೂ ಮುಸಲಿಂ ಸಿಖಜನರೆಲ್ಲ
 ಸಮಸ್ತ ಪ್ರಜೆಗಳ ಸಮತಾ ಕೂಟ. ವಂದೇ ವಂದೇ ..

ಸಹೋದರ! ಸಹೋದರ!
 ದೀಕ್ಷೆಯ ತೊಡು ಬೇಗ!
 ದೇಶ ಸ್ವತಂತ್ರಕ್ಕೆ ಜೀವನನೀಯಲು
 ಧೂರ್ತ ಸರ್ಕಾರವನಟ್ಟಲು ಶೀಘ್ರ!
 ಬಡಜನ ಸೇವೆಯ ಮುಕ್ತಿಯ ಸಾಧನ,
 ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಸಾಗಿಸಲೆಂಬೀ ಧೃತಿಯ. ವಂದೇ ವಂದೇ....

ಸಾಗಿತು ಭೂತ

ಸಾಗಿತು, ಸಾಗಿತು ಸಾಗಿತು ಭೂತ
ಹೋಗುತ, ಹೋಗುತ ತಾಳಿತು ರೂಪ!
ರೂಪವು ಭೈರವ ಘೋರ ಗರ್ಭಿರ
ಉವಟಳ ಗೋವ್ಯ ಸಂಕಟವವಾರ!

ಸಾಗಿತು ಭೂತ!

ಸಪ್ತ ಸಾಗರವನದಟಿನಿಂ ದಾಂಟಿ,
ಗುವ್ತ ಖಂಡಗಳೆ ಭುಕ್ತಿಗೆ ಬೇಂಟಿ,
ಬಲಿ ಬಲಿ ಬಯಸುತ ಬಯಕೆಯ ಹೆಚ್ಚುತ
ಮಲೆ ನೇಮಕೆಂದೆ ನಲಿಯುತ ನಲಿಯುತ!

ಸಾಗಿತು ಭೂತ!

ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣ ದಾ ಅಣೆಗೆಯ ಕಟ್ಟಿ,
ಕಣ್ಣನು ಕೆರಳಿಸಿ ಹೊರಳಿಸಿ ದಿಟ್ಟಿ,
ಗೆಜ್ಜೆಯ ಮೊಳಗಿಸಿ ಲಜ್ಜೆಯ ನುಳಿದು,
ಸಜ್ಜನರೆಲ್ಲರ ಉಜ್ಜುಗ ತುಳಿದು

ಸಾಗಿತು ಭೂತ!

ಸುಳ್ಳಿನ ಕಳ್ಳಿನ ಗಡಿಗೆಯ ಹೊತ್ತು,
ಕಳ್ಳಿನ ಮದವದು ನೆತ್ತಿಗೆ ಹತ್ತಿ,
ಅಮಲಿನ ಸೋಂಕನು ಸುತ್ತಲು ಬೀರಿ,
ಚರಮ ನೃತ್ಯವನೆ ದಿಮಿ ದಿಮಿ ಹಾರಿ,

ಸಾಗಿತು ಭೂತ!

ಸ್ವಾರ್ಥದ ಬೊಟ್ಟಿನು ಹಣೆಯೊಳಗಿಟ್ಟು,
ಅರ್ಥವಾದದ ಹೊಸ ನುಡಿಗಟ್ಟು!
ಯಂತ್ರತಂತ್ರದಾ ಪಡಿಬಲ ವೆರಸಿ
ರೋಮ ರೋಮದಲಿ ನಂಜನು ಸೂಸಿ,

ಸಾಗಿತು ಭೂತ!

ಕೈತವ ಕೋಲನೆ ಕೈಯಲಿ ಹಿಡಿದು,
ಭೀತಿಯ ಪಂಜನು ಎದೆಯಲಿ ಮುಡಿದು,
ಕಲಕಲ ಗೈಯುತ ಸೀಡೆಯ ವಧದಿ
ಹೊಲೆ ಹೊಳೆ ಮಾಡುತ ಧರ್ಮವ ಜಗದಿ.

ಸಾಗಿತು ಭೂತ!

ರಾಜ್ಯ ರಾಜ್ಯಗಳ ಮನೆಮನೆ ನುಗ್ಗಿ,
ಬಂಡವಾಳಗಿದು ಹಿರಿಹಿರಿ ಸುಗ್ಗಿ!
ಬೇನೆ ಬರಗಳ ಹಬ್ಬಿಸಿ ತಬ್ಬಿಸಿ,
ವೀನ ದೈನ್ಯರ ಪ್ರಣಗಳ ನೆಕ್ಕಿಸಿ!

ಸಾಗಿತು ಭೂತ!

ವರಿವರಿ ತತ್ವದ ಅಗುಳುಗಳುಂಟು,
ಅರಗದೆ ನುಂಗಿದ ಸತ್ತೆಗಳೆಂಟು!
ಹೊಸಗಾಲಕೆ ಬಿಸಿ ಬಿಸಿ ಒಸಗೆ ಇದೆಂದು
ಹುಸಿ ಹುಸಿ ಹರಸುತ ಸಾಗಿತು ಮುಂದು.

ಸಾಗಿತು ಭೂತ!

ಕೆರಳಿಸಿ ಹೊಸ ಹಳೆ ಪ್ರೇತಗಳನ್ನು,
ಮೆರೆಯಿಸಿ ನಾಶದ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು,
ಭೂತ ಪ್ರೇತಗಳ ಮೇಳದ ಕಾಳಗ
ಭೂತಳದೆಲ್ಲೆ ಎಲ್ಲೆಗಳ ನುಗ್ಗಿ....

ಸಾಗಿತು ಭೂತ!

ಎಂತಿದು ಆರ್ಭಟ! ಎಂತಿದು ಅಬ್ಬರ!
ಅಂತಿಮ ಕಾಲದ ತಾಂಡವದಣಕವೆ?
ಹುಮ್ಮುಸ ದುಬ್ಬಸದಿಂದಲೆ ಈ ರಣಕೇಳಿ
ಸಾಯುವ ಭೂತದ ಹೆಸರನು ಹೇಳಿ.

ಸಾಗಿತು ಭೂತ!

— ದಾಮೋದರ.

ಭಾರತದುನ್ನತಿಗೇಳಿ

ಎಲ್ಲಿದೆ ನಿನ್ನ ಯ ಹಿಂದಣ ವೈಭವ?
 ಇಲ್ಲಿಗೆ ಸಾಲದೆ ಇನ್ನೂ ಪರಿಭವ?
 ನಮ್ಮೆಯ ಬಾಳನು ಕಡಿಕಡಿ ದಿಕ್ಕುವ,
 ಒಮ್ಮನ ಸೂತ್ರದ ಪಾಠವ ಕೆಡಿಸುವ,
 ವರಜನಬೊಂದಿಗೆ ನೇರುತೆ ನಡೆಯುವ,
 ದೊರ ಸಿರಿಯಾಳ್ತನ ಕೊಡಲನು ತಳ್ಳುವ,
 ಕರ್ಮಕೆ ನಡೆವೆಯೊ ಹೇಳು
 ಉಮ್ಮಳ ಗೊಳಿವೆಯೊ ಹೇಳು
 ಕೂರ್ಮಯ ಗಳಿವೆಯೊ ಹೇಳು.

ದೇನೆ ದೇನೆ ಕೇಳಿದೆ ಹಾ ಹಾ ಕಾರದ
 ಹಸಿವನ ರೋದನೆ? ಮನುಜನ ಮಾನದ
 ವಸನದ ಯಾಚನೆ, ಶಾವೇ ಇಲ್ಲದ
 ಜನರಾಕ್ರಂದನೆ, ಜಗವೇ ಬನ್ನದ
 ಉಸಿರನು ತುಂಬಿದೆ, ದಾಸ್ಯದ ತೊಡವಿದೆ
 ಜಸವಿದೊ ಹೋಯಿತು, ಮನೆಯನು ಮುತ್ತಿದ
 ಶತ್ರುವ ತಳ್ಳಲು ಹೊರಡೊ,
 ಬನ್ನವ ಕಳೆಯಲು ಹೊರಡೊ,
 ಉನ್ನತಿಗೊಳ್ಳಲು ಹೊರಡೊ!

ಬಹು ಧರ್ಮಕಾಶ್ರಯ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ.
 ಬಹುಸತ್ವ ಸಹಿತ ರಾಜಾಸ್ಥಾನ
 ಬಹುರುಚಿರ ಭಾಷೆಗಳ ಸಂಸ್ಥಾನ
 ಬಹು ಕವಿವರ್ಯರ ಪೂಜಾ ಸ್ಥಾನ
 ಹಿಂದು ಬೌದ್ಧ ಮುಸ್ಲಿಮ ಸಿಕ್ಖರನ
 ವರತರ ಪೂಜಾ ಮಂದಿರ ಸುಖಧನ

ಕಾವುದು ಭಾರತ ನಾಡು.
ಇಂದೇಂ ಕ್ರಾಂತಿಯ ಬೀಡು.
ಇಂತಿರಲವುದೆ ನೋಡು!

|| ೩ ||

ರಾಜ್ಯದ ಬಳನಿಯ ಮತವೇಂ ತಡೆವುದೆ?
ರಾಜ್ಯದ ಶಾಸನ ನೀತಿಯ ಬಿಡುವುದೆ?
ಉಜ್ಜಲ ಬೋಧೆಯು ಧರ್ಮದಿ ನೆಲೆದಿದೆ
ಸತ್ಯ ವರ್ತನೆಯೊಳ್ಳಿಲ್ಲ ರ ಮೆಟ್ಟಿದೆ
ಹಿಂಸೆಯ ಬಿಟ್ಟರೆ ಎಲ್ಲಿಯು ಸುಖವಿದೆ
ಮರ್ತ್ಯತೆ ಮೈತ್ರಿಯ ಪಾಠದಿ ನಿಂದಿದೆ

ಆವುದು ಬೇಕಿದೆ ಹೇಳು
ಆವುದು ಧರ್ಮವು ಹೇಳು
ಭಾರತದುನ್ನತಿಗೇಳು

|| ೪ ||

— ಎಮ್. ಸುಬ್ರಾಯನ್

ಜಯ ಘೋಷ

ಜಗದೆಲ್ಲ ದಲಿತರೊಗ್ಗೊ ರಳಿನುಗ್ಗ ಡಣಿಯಿದು;
ನಲುವತ್ತು ಕೋಟಿ ಕೊರಳುಗಳ ಉದ್ಘೋಷ!
ಜಗದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸೌಹಾರ್ದ ನೆಲೆಗೊಳಿಸ
ನವಯುಗವದೈತರುವ ಮಧುರ ಜಯ ಘೋಷ!

— ಪಿ. ಕೆ. ನಾರಾಯಣ

ಭಾರತಾಂಬೆಯ ಮಹಿಮೆ

ಭಾರತವನುಳಿಯುತ್ತ ನನಗೆ ಜೀವನವೆತ್ತೆ?

ಭಾರತವೆ ನನ್ನ ಸಿರು, ನನ್ನೊಗೆದ ಬಸಿರು,

ಭಾರತವೆ ಧನಧಾನ್ಯ, ಭಾರತವೆ ಮನೆಮಾನ್ಯ,

ಭಾರತವೆ ವೇವಾರವೆನ್ನ ಸಂಸಾರ.

ಭಾರತದ ನೆಲಹೂಲವು ಸುರಭಿಯಿಳಿಕೆಚ್ಚಲವು,

ಭಾರತದ ತಿಳಿಜಳವು ಸೊಡೆಯ ಸವಿ ಸೆಳವು,

ಭಾರತದ ಶ್ಯಾಮಲತೆ ತನುಮನಕ ಕಾಮಲತೆ,

ಭಾರತದ ವಶುವೆನ್ನ ವೈಚಿತ್ರ್ಯ ನಾಸ್ತೆ.

ಭಾರತದ ಸಕ್ಕದವು ಜ್ಞಾನನಿಧಿಯೊಕ್ಕವವು,

ಭಾರತದ ಹಲ ಮಾತೆ ಮೇಳವದ ಗೀತೆ;

ಭಾರತದ ಶುಭ ಚರಿತ ಧರಗೆ ಧರ್ಮದ ಕರೆತ,

ಭಾರತದ ತೋಳ್ಗಿಲು ಹಗೆಯ ಬಗೆದಿಗಿಲು.

ಭಾರತೀಯ ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಾಧನವೆ ನಿಜಮಂತ್ರ,

ಭಾರತದ ಜಯಮೂರ್ತಿ ಮನ್ಮಥವೂರ್ತಿ,

ಭಾರತದ ಸೋದರಿಕೆ ನನ್ನ ದಿನದಿನವೆರಕ,

ಭಾರತ ಯಶೋಗಾನವೆನ್ನೆದಯ ತಾನ.

ಭಾರತದ ಮಂಗಲವು ಭುವನವಲ್ಲಭನೊಲವು,

ಭಾರತದ ಸಮುಚ್ಚಯವು ಶಾಂತಿಗಾತ್ರಯವು;

ಭಾರತದ ಜನಕುಲವು ಭುವಿಯ ಬಳಗಕೆ ಬಲವು,

ಭಾರತಾಂಬೆಯ ಭಕ್ತಿ ನನಗಾತ್ಮಶಕ್ತಿ.

ಐಕ್ಯ ಮಂತ್ರ

[ಧಾಟಿ:—ಭಾರತಾಂಬೆ ನಮ್ಮ ಮಾತೆ]

ಭಾರತೀಯರೆಲ್ಲ, ನಾವು ಒಂದುಗೂಡಿ ಬಾಳುವ
ಒಂದುಗೂಡಿ ಬಾಳಿ ನಮ್ಮ ಕುಂದು ಕೊರತೆ ಕಳೆಯುವ

ಸಕಲ ಜೀವರಾಶಿಗಳಲಿ ದೇವನನ್ನು ಕಾಣುವ
ಕುಲದಿ ಜನಿಸಿ ಹಿಂದುವಾಗಿ ಬಂಧುಗಳಲಿ ಭೇದವ
ತಳೆಯ ಬಹುದೆ ವೈರವ?ಭಾರತೀಯರೆಲ್ಲ

ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಕಡೆಯಲ್ಲನಿರುವನೆಂಬುವ
ಸೊಲ್ಲನೊಲಿವ ಮಹಮದೀಯ ಸೋದರರೊಳು ಸ್ನೇಹವ
ಬೆಸಯದಿಹುದೆ ಐಕ್ಯವ? ಭಾರತೀಯರೆಲ್ಲ

ಹೊಡೆಯಲೆಡದ ಕೆನ್ನೆ ಗೊಡನೆ ಬಲದ ಕೆನ್ನೆ ತೋರಿದ
ಯೇಸು ಕುಲದ ಕ್ರೈಸ್ತನಿರಲು ಬಂಧುಗಳಲಿ ದೋಷವ
ಕಾಂಬುದೇನು ಮೋಸವ?ಭಾರತೀಯರೆಲ್ಲ

ಹರಿಯನಂಬಿ ಹಿಂದುವಿರಲಿ ಮಹಮ್ಮದೀಯಲ್ಲನ
ಕ್ರೈಸ್ತನಂಬಲೇಸುವನ್ನು ಎಲ್ಲರೊಬ್ಬನೆನ್ನುವ
ಭಿನ್ನಭಾವ ಮರೆಯುವ.ಭಾರತೀಯರೆಲ್ಲ

—ಎದುರ್ಕಳ ಶಂಭು ಭಟ್ಟ

ಗೆಲುವೇ ಸಿದ್ಧ

ತೊತ್ತಿನ ಬಾಳು
 ತುತ್ತಿನ ಗೋಳು
 ಕಿಡಿಯನು ಕಾರಿ
 ಜ್ವಾಲೆಯ ಬೀರಿ
 ಸಂತಿದೆ ನೋಡಿ!

ಬಿದ್ದಿಹ ಜೀವ
 ಒದೆಯುತ ಸಾವ
 ಶಕ್ತಿಯ ಕೂಡಿ
 ಮುಕ್ತಿಯ ನೋಡಿ
 ಸಂತಿದೆ ನೋಡಿ!

ಬಿಡುಗಡೆ ಮಂತ್ರ
 ಅಹಿಂಸೆ ತಂತ್ರ
 ಕೂಡಿದ ಯಂತ್ರ
 ಸಾಗೆ ನಿರಂತರ

ತಡೆವುದಸಾಧ್ಯ!
 ಬಿಡುಗಡೆ ಸಾಧ್ಯ!
 ಗೆಲುವೇ ಸಿದ್ಧ!

೩೫೦೦,೦೦೦

(೧೯೪೩ನೆಯ ಇಸವಿಯ ಕೊನೆಯ ೪ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಬಂಗಾಲದಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮಕ್ಕೂ
ರೋಗಕ್ಕೂ ತುತ್ತಾದವರನ್ನು ಕುರಿತು)

ಸತ್ತರೇ ಅಕಟ ಮೂವತ್ತಯಿದು ಲಕ್ಷ
ಬಂಗಾಲದೊಳಗೆಮ್ಮ ಕಂಗಾಲ ಬಳಗಂ!
ಬೋನದಾ ದುರ್ಭಿಕ್ಷ, ಬೇನೆಯ ಸುಭಿಕ್ಷ—
ಕರು ಉಂಡಿತೇ ಹಾಲು ತುರು ಹಿಂಡೆ ಕೊಳಗಂ?

ಇಳೆ ಭಾರವನ್ನಿಂತೆ ಇಳುಹುದೆನೆ ತನ್ನ,
ಹೊರಕ್ಕೆ ಹೊರ ಗಡ ಭಾರತರೊ ಭಾರ?
ವಡಬಾಗ್ನಿಯಿಂ ತನ್ನ ಕಡಲಿಗೆನೆ ಬನ್ನ,
ಯೂರೋಪದೌರ್ವದಿಂ ಭಾರತಕೊ ಘೋರ?

ಯಾರ ಸೊಕ್ಕಿಗೆ, ದೇವ, ಯಾರ ತಲೆ ದಂಡ?
ಸಾಲದೆನೆ ನಮ್ಮ ಏಗಾಲದೀ ಅಡಿಮೆ
ಮತ್ತೆ ಲೋಕದ ಪಾಪ ಹೊತ್ತ ಕುರಿವಿಂಡ
ಬೇನೆ ಬರ ಮುಕ್ಕೆ ಇನ್ನೇನೆಮಗೆ ಕಡಿಮೆ?

ಇನಿಸೆ ಭಾಗ್ಯಕ್ಕೆ, ಜೀಯ, ಜನಿಸಿದೆವೆ ನಾವು?—
ಕೊಳೆದ್ದು ಉಪವಾಸ, ಬಾಳಿದ್ದು ಸಾವು!

—ಗೋವಿಂದ ಪೈ.

ಮಾತೆಯೆಡೆಗೆ

ನಮ್ಮ ಜನರ ಕೂಗ ಕೇಳಿ!

ಕೇಳಿ ಹೊಲಸು ಕೇರಿಯಿಂದ;

ಕೇಳಿ ಮುರುಕು ಗುಡಿಸಲಿಂದ,

ಕೇಳಿ ತುಳಿದ ಜನಗಳಿಂದ,

ನೊಂದ ಹೃದಯದಾಳದಿಂದ ಕೇಳಿದೆ?

ನಮ್ಮ ಬಾಳ ಬವಣೆ ನೋಡಿ !

ನೋಡಿ ದುಡಿದ ಬೆವರಿಸಿಂದ,

ನೋಡಿ ಸುರಿದ ರಕ್ತದಿಂದ,

ನೋಡಿ ಸಾವ ದವಡೆಯಿಂದ,

ಅನ್ನ ದೇವ ಪೂಜೆಯಿಂದ ನೋಡರೆ?

ನಮ್ಮ ನಾಡ ಪಾಡು ತಿಳಿಯು!

ತಿಳಿದು ಬಿಗಿದ ಬೇಡಿಯಿಂದ,

ತಿಳಿದು ದಾಸ್ಯ ಭಾರದಿಂದ,

ತಿಳಿದ ಶಾಂತಿ ನೆಲೆಸಿನಿಂದ,

ಬಂಧನದಾ ಬೇಗೆಯಿನ್ನು ತಿಳಿಯದೆ?

ಕೇಳಿ, ನೋಡಿ, ತಿಳಿದು ಬನ್ನಿ!

ಬನ್ನಿ, ನಾಡೊಳೊಂದುಗೂಡಿ,

ಬನ್ನಿ, ಪಾರತಂತ್ರ್ಯ ಮಾಡಿ,

ಬನ್ನಿ, ಶಾಂತಿ ಸಮರ ಹೂಡಿ,

ಎದೆಯ ನೀಡಿ

ಬಲಿಯನ್ನಿತ್ತು

ಮಾತೆಯೆಡೆಗೆ ಬನ್ನಿರಿ!

ಗೋಳಿನ ಬಾಳು

| ಧಾಟಿ: ಓನ ಖೂನ್ ಕೆ ಹನಾರಾ |

ಗೋಳಿನ ಬಾಳು ನಮ್ಮದು;
ಹಾಳಾದುದೆಮ್ಮ ಜನ್ಮ.
ಬಾಳಿನೊಳ್ಳಿಲ್ಲವಿಲ್ಲ
ಮೊಳೆವಾಚೆಯಾದಿ ಮೂಲ!

ಕರುಣಾಮಯನೆ ನೀ ದೇವ!
ತಿರೆ ಯೊಡೆಯನೆ ನೀ
ಸರಿ ಸಮತೆಯಿಲ್ಲದೇಕ
ಸುರಿದಿಹೆಯೋ ನಿನ್ನ ಕೃಪೆಯಾ!

ಒಂದೆಡೆಯೊಳದೇಕ.
ಗೊಂದಲದ ಭೋಗರಾತಿ!
ಮುಂದೇಕೆ ಎನುಗೆ ಸುರಿದಿಹೆಯೋ!
ತೊಂದರೆಯ ಭಾರಿ ನೆರೆಯಾ!

ಹೊರಿಸುವರು ಎಲ್ಲ ಭಾರ
ಸರಿಯಾಗಿ ವರಿಗಣಿಪರೆಮ್ಮ
ಕರಕನ್ನ ಎಲ್ಲ ಉಣಲು
ಇರಲಿಲ್ಲ ಮುರುಕು ಮನೆಯು

ನೆತ್ತರ ಕುದಿನುಸಿದರು
ವೇತನವು ದೊರಕದೆಮಗೆ.
ಕತ್ತಿಯ ಬಾಳ್ವೆ ನಮ್ಮದು.
ಸತ್ತೇವು ನಾವು ಬದುಕೆ.

ಈ ಮಹಾಯುದ್ಧದ ನಿಜವೀರರು

ಜಗದಗಲ ಧಗಧಗಿಸುವ ಸಮರದಲ್ಲಿ
 ಲಕ್ಷ ಶಃ ಸಾಯೆ, ಲಕ್ಷಾಂತರಂ ಸೀಯೆ,
 ಹಸಿವೆ ಬೇನೆಯನ್ನಿನ್ನೆ ನಿತೊ ಲಕ್ಷ ಬೀಯೆ,
 ನಿಜವೀರರಾರಂತೆ ಈ ಅಮರರಲ್ಲಿ?

ಗೆಲವೆ ವೀರತೆಯಲ್ಲ. ಅನ್ಯರದನೆಲ್ಲಾ
 ಕಸಿಯೆ ಕಾದಿಸುವ, ಕಾದುವ ವೀರರಲ್ಲ.
 ಒತ್ತಿಬರೆ ತನ್ನಿಳಿಗೆ ಕಾದಲಾರೊಲ್ಲ?
 ವರರ ಬಿಡುಗಡೆಗೆ ಮಡಿದಾ ವೀರರಿಲ್ಲಾ?

ತಮಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಇಲ್ಲ, ವರರವಂ ಕಾಯೆ
 ತಮ್ಮದಲ್ಲದ ರಣದೊಳೆಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಕಾದಿ
 ಮಡಿದ, ಮೇಣಾನ್ಯರಿಗೆ ತಮ್ಮ ತುತ್ತಿಯೆ
 ಹಸಿದಿಲ್ಲಿ ಕೆಡೆದ, ಹಿಂದೀಯರೋಪಾದಿ
 ಯಾರಿಲ್ಲವಾ ಭಾರತರಗಣ್ಯ ಕೋಟೆ
 ಈ ರಣದ ನಿಜವೀರತೆಯ ಪುಣ್ಯಕೋಟೆ!

__ಗೋವಿಂದ ಪೈ

ಪಥವನು ಬೆಳಗಿಸೆಲೈ

[ಧಾಟಿ: ಆಶ ನಿರಾಶ ಭಯ]

ಪಥವನು ಬೆಳಗಿಸೆಲೈ! ಪರೋಕ್ಷ
ಜ್ಯೋತಿ ದಯಾನಿಧಿಯೆ.

ಪ್ರವಾಸ ಹಾ! ಘನ ಘೋರ ಕಠಿಣ,
ರಾತ್ರಿ ಭಯಾನಕ, ಗೃಹ ಅಜ್ಞಾತ.
ರವಿ ಪ್ರಕಾಶದ ಜಗದೊಳ್ ಮರೆದೆ
ವ್ರಜ್ಞೆಯ ನುಲಿಯುತಲೆ. ಪರೋಕ್ಷ!
ಪಥವನು ಬೆಳಗಿಸೆಲೈ!

ಮರೆತೆನು ನಾನು ನಿನ್ನಯ ಧ್ಯಾನ,
ಇರುವೆನೀಗ ಕಡು ಕತ್ತಲೆಯೊಳ್
ಅಜ್ಞಾನ ಮಾಂಧ್ಯ ಅಂಧತೆಗಳ ಕ್ಷಮಿಸಿ
ವಾರ ಪಡಿಸೈ ಜ್ಯೋತಿ ಪರೋಕ್ಷ!
ಪಥವನು ಬೆಳಗಿಸೆಲೈ!

ಮರೆಯಾಗಿರುವ ಆ ಸೂರ್ಯನು ಬಾರೆ
ಮನು ಆತ್ಮಕೆ ನೀ ನಿಜ ಧ್ರುವ ತಾರೆ
ಸಮ್ಮತವೈ! ಅಡಿಯೊಂದೇ ಮುಂದೆ
ಆಶೆ ಸಂದೇಹ ವಿನಾ! ಪರೋಕ್ಷ!
ಪಥವನು ಬೆಳಗಿಸೆಲೈ!

-- ದಾಮೋದರ

ಯಾರಿಂಬರು ಮುಗಿದುವೆಂದು ಬವರಂ?

ಹತೋ ಎಣ್ಣೆವೃಕ್ಷ ಸ್ವರ್ಗಂ ಜಿತ್ವಾ ವಾ ಘೋಷ್ವನೇ ಮಹೀಮಾ |
ತಸ್ಮಾದ್ವಿತ್ಯ ಕೌಂತೇಯ ಯುದ್ಧಾಯ ಕೃತನಿಶ್ಚಯಃ || (ಗೀತಾ ೨.೩೭)

ಯಾರಿಂಬರು ಮುಗಿದುವೆಂದು ಬವರಂ?

ನಂಬದಿರದು ಮರುಳರೆ ಮಾತೆ:

ನರನನ್ನವರಂ ನರನನ್ನವರಂ

ರಣಾಂಗಣವೆ ಶಾಂತಿಯ ಮಾತೆ!

ಶಾಂತಿಯ ನಿನ್ನಯ ಸಾಧನವಾಗೆ

ಸದಾ ಸಿದ್ಧವಿರು ಯುದ್ಧಕ ಸಾಗೆ.

ಯುದ್ಧವಿಲ್ಲದಭಿವೃದ್ಧಿಯದುಂಟೆ?

ಯುದ್ಧವೆ ಮನುಷ್ಯತೆಯ ವಿಕಾಸಂ—

ಜೀವರೂಪವೆ ಕಬ್ಬಿಣ ದಾಂಟೆ

ಮಂತ್ರ ರಂತ್ರ ರಕ್ತಿಯ ನಾಸಂ?

ಯೋಧನಾದ ನರನಮರನಮಾನಂ,

ಯೋಧನೆಂದೆ ಸೃಷ್ಟಿಯ ಯಜಮಾನಂ.

ಕಟ್ಟ ಕಂಪೊಳೆ ಹಳಸಿದ ಬಾಳುವೆಗೆ

ಯುದ್ಧವೆ ನವಯೌವನ ಸಿದ್ಧಿ;

ವರವರತೆಗೆ ನಾಚದ ತಾಳುವೆಗೆ

ಯುದ್ಧದೊಳಾ ಪಾಪದ ಶುದ್ಧಿ;

ಯುದ್ಧವೆ ಮೃತಜೀವನದುತ್ಥಾನಂ,

ಯುದ್ಧವೆ ಉತ್ಕೃಷ್ಟತೆಯ ಸೋಪಾನಂ.

ನರತೆಯೊಂದ ಸರನುದಡನೇಕಂ,
 ಏಕಾರ್ಥದ ಮಂದಿಯ ಜನತೆ;
 ಜನತೆ ಜನತೆಯೊಳಗಿರದು ವಿವೇಕಂ---
 ಸ್ವಾರ್ಥಕಲ್ಲವಲ್ಲವೆ ತನತೆ?
 ಸ್ವಾರ್ಥತೆ ಪರಾರ್ಥದಲಿ ಕೆಯ್ಯಾಡ
 ಸಂಗರವು ಪ್ರಸಭವನೀಡಾಡೆ

ಸರ್ವಜನಿಗಳೊಳೊರ್ವನೆ ಮನುಜಂ
 ಪರಹಿತ ಗೆಯಲೆಂದೊಗೆತಂದು,
 ತನ್ನ ಹಂಗನವಮನ್ನ ಸಿ ವನುಜಂ
 ತಾನೆನೆ ಪರರಲಿ ಮಲೆವಂದು,
 ಕೇಮರಿ ಬಲೆಯಾ ಕೇಪರಿಗೆಂಫು
 ಸಮರವಾತನಂ ಕಮರಿವಲಂಕು

ಸಾಲದು ನರಜನ್ಮವ ಬರಿದೆತ್ತ---
 ಜನ್ಮಮಾತ್ರವೇತರ ಕಾರ್ಯಂ?
 ನರನಹೆಯಾ? ಮಡಿ ನರತೆಯ ಮತ್ತ---
 ದ್ವಿಜನಾಗದ ಮನುಜನನಾರ್ಯಂ!
 ಪರರಳಿನ ಪರಿಹರಿಕಗೆ ಸಂದು
 ಹೊಸ ಬಾಳತ್ತಿ ದವನೆ ದ್ವಿಜಸಿಂದು.

ಅನ್ಯನಲ್ಲ, ನೀನೆ ನನ್ನ ಯೋಧಂ!
 ಕಾದೆನಲಾ ವೃಕ್ಷತಿಯೆ ನಿನಗೆ.
 ಕಟ್ಟಾಚ್ಚೆ ಯದಕೆ ಪಟ್ಟ ವಿರೋಧಂ
 ಎಲ್ಲನೆಲ್ಲಿಗುಳಿದೆ ಕೊನೆಗೆ!
 ಕತ್ತಿಗೆ ಬಾರದ ಕಬ್ಬಿಣ ಬಾಗಿ
 ಸುಟ್ಟಪುದನುದಿನ ಸಟ್ಟುಗಮಾಗಿ

ಅಳಿವೆಯೋ? ಉಳಿವೆಯೋ? ಪ್ರಶ್ನೆಯು ಸ್ಥಿತಿ—

ಮೂರನೆಯದಿಲ್ಲ ನಿನಗಾಯ.

ಕಾದದಡೆ ಸಾವಿಗವುತಣವಿತ್ತಿ

ಕಾದೆ ಸದೆದೆ ಸಾವನೆ ನಾಯ!

ಪ್ರಬಲರಬಲರಂ ಕಬಲಿಸೆ, ಹಗೆಯಾ

ಕಾದೊ ಕಾದದೆಯೊ ಬದುಕುನೆ, ಬಗೆಯಾ!

ಕಾದೆ ನಾವೆನೆಂದಕಟಾ ಗುಸಿಯೋ?

ಕಾದದವರಿಗಿಲ್ಲವ ನಾಯ?

ಕತ್ತಿಯಾಗಿ ಹಾಯೆ ನಾಯ ವಾಸಿಯೋ?

ನಾಲದಂತ ಕಾಲಲಿ ತೇಯೆ?

ನುಸಿಗಂಜೆ ನುಸಿರ ನಲ ನತ್ತ,

ಸಾವನಂಜದವನೂಮೈಯುಸತ್ತ.

ಕಾದೆ ನಾವನೆಂದಲ್ಲಿಗೆ ಸರಿಯ,

ಬಾಳ್ವೆ ನುಸಿನೊಳಿ ನೆರವೇರಿ?

ಬಾಳ್ವೆ ಬಾಳತಕ್ಕದೂ ನಾನರಿಯೆ,

ಸಾವು ನಾಯತಕ್ಕದು ನೇರೆ!

ಧರ್ಮಯುದ್ಧವೊಂದಲ್ಲದೆ ಬೇರ

ದಾರಿಯೆ ವೀರಸ್ವರ್ಗವನೇರೆ?

ಸೆರೆಗೇಕಂಜುನೆ? ಸರೆಯಾಳಲ್ಲವ

ತನ್ನ ಮನೆಯೊಳೆಸ್ಯರ ತೊತ್ತು?

ಸಿಕ್ಕ ಮಡೆಯ ಮುಕ್ಕುವ ಗಳಿ ಬಲ್ಲವೆ

ಗೂಡೊ ಬೀಡೊ ಎನುವಾ ಗೊತ್ತು?

ಬಸುರಲಿ ಸೋಸಿಲ್ಲವೆ ನೀ ಸರೆಯಾ?

ಹೊಸ ಹುಟ್ಟಿನ ಬಸಿರಾ ಸರೆಯರಿಯಾ!

ತನ್ನ ಕಡುಕನ್ನಲ್ಲ ಮುನ್ನ ಕಾದು,
 ತಾಯಿಳೆಯ ಬಿಡುಗಡೆಗೆ ಕಾದು,
 ನರತೆಯ ಸರಿಸೋದರತೆಗೆ ಕಾದು,
 ಮನುಜನ ವಿಮೋಚನೆಗೆ ಕಾದು.
 ವ್ರಾಸತಿ ಭವಿಷ್ಯವ ನೂಸಯಿಸೆ ಕಾದು,
 ಬದಿಕೆದೊಂದು ಕೂಳುಗುಳವೆನೆ ಕಾದು.

ನೀನಜರಾಮರನಹೆಯಾ? ಕಾದು—
 ನರರಿಗೆ ಪರತಮರತಯೋವೆ?
 ಕಂಚೂ ಕಲ್ಲೊ ಕತೆ ಕವಿತೆಯೊ ಕಾದು
 ನಿನ್ನ ನುಳಿಸೆ ನಿನಗಿನ್ನಳವೆ?
 ಗೆದ್ದರೆ ಹೊಸ ಹೊತ್ತಿದ್ದುದು ಮುಂದೆ.
 ಬಿದ್ದರೆ ನೇಸರಿನುದ್ದ ಕೆ ನಿಂದ!

ನಿನಗೆ ಕಾದೆನುಪೆನಿದೊ ಧರ್ಮರಣಂ,
 ಸರಾಕ್ರಮಣವದು ರಣಸಲ್ಲ,
 ದರರ ಬಿಡುವಿನವಹರಣವೆ ಮರಣಂ—
 ಬಿಡುವ ತುಡುಕೆ ಕೆಡದವರಿಲ್ಲ.
 ಬಿಡುಗಡೆ ಎನೆ ಜನಜನತೆಯ ನೊತ್ತು,
 ಕಳೆವನು ಸೆಳೆವನು ನಿಯತಿಯ ತುತ್ತು.

ಸಗ್ಗದಿಂದ ಸೋನೆಯಂತೆ ಸುರಿಯದು,
 ಬಿಡುಗಡೆ ಗಡ ಬಾರದು ಬರಿದೆ!
 ಕಾಯ್ದೊಡೆಯಗೆ ಬರಿ ಬಾಯ್ತೊಡೆ ದೊರೆಯದು—
 ಕಾದದ ಕೆಯ್ಕೊಂದಿಗುಮರಿದೆ!
 ದುಡಿಯದೆ ಪಡೆದಾ ಬಿಡುಗಡೆಯಲ್ಲ—
 ರಣಹೇಡಿಗೆ ದೇವರ ನೆರವಿಲ್ಲ.

ಆಯುಧವಿಲ್ಲದೆದೇಗೆಡಬೇಡ--

ಯೋಧನೆತ್ತಲಿತ್ತಲೆ ಕತ್ತಿ!

ಸಾಧಕನೆ ತನ್ನ ಸಾಧನ, ನೋಡ!

ಹೇಡಿ ಏನನಾಯುಧರತ್ತಿ?

ಮನದೊರೆಯಲಿ ನಿನಗನುರೂಪ ಸಿರಿಯಾ

ಹೊತ್ತು ಕಾವ ಬಗೆಗತ್ತಿಯ ಹಿರಿಯಾ!

ನೆರವಿಗೆ ಯಾರೊಂದೇತಕ ಬಿನ್ನ?

ಕಾದಿಮವುಡಯ್ಯ ಜತಗಲ್ಲಾ?

ಎಂದಿಸಿಂದ ಕಾವನನಿಡೊ! ನನ್ನ

ನುಳಿದು ತಾನೆ ಕಾಮನನಲ್ಲ!

ಕಂಡಿನೆದೆಯನಿಡು ಗಂಡಡಿ ಮುಂದೆ

ನೂಕು ರವೀಂದು ವತಾಕಯ ತೊಂದೆ

ಕೇಳದೆ ಜಗದೀ ಗೋಳಿನ ಕಾಳ?

ಕಳಕಳಿಸದೆ ಸಿನ್ನೆವೆಯಾರ?

ನಾಳೆ ಎಂಬ ಜಡಗೊಂದಿಗು ನಾಳೆ.

ಬಂದಿನೆಂಬ ಕುಮರೆಗೆ ಹಾರ!

ನೆಟ್ಟನೆ ರಣರಂಗದಿ ಮುಂಬರಿಯೊ,

ಜಯ ಶಾಂತಿ ಎಂದಶಾಂತಿಯನಿರಿಯಾ!

-- ಗೋವಿಂದ ಪೈ.

ರೈತನ ಬಿಟ್ಟರೆ ಕಟ್ಟಿತು ಜಗವು

ರೈತನ ಬಿಟ್ಟರೆ ಕಟ್ಟಿತು ಜಗವು!
 ಸಾಗದು ಜೀವನ ಧರೆಯೊಳಗೆ.
 ಮತಿಯನು ಉಳಿಯುತ ರೈತನ ಪಾಡನು
 ವತನವಥದಲಿ ದಬ್ಬಿದೊಡೆ,
 ದೇಶದ ಎಳ್ಳೆಯು ಸಾಧಿವುದೆ?
 ದಾಸ್ಯದ ಶೃಂಖಲೆ ಮುರಿಯುವುದೆ?

ನೇಗಿಲ ಯೋಗಿಯ ಪರ್ಣಕುಟೀರದಿ
 ಪುಷ್ಪಿಯ ದನಕರು ಇಲ್ಲದೊಡೆ,
 ರಾಗದಿಂದಲವು “ಅಂಬಾ” ಎಂದು,
 ತುಷ್ಪಿಯ ಸೂಚನೆ ಮಾಡದೊಡೆ,
 ದೇಶಕಲ್ಯಾಣವು ಮೂಡುವುದೆ?
 ಸೌಭಾಗ್ಯದ ರವಿ ಏರುವನೆ?

ರವಿಯ ಉದಯದಲಿ, ಭುವಿಯ ಗೆಲುವಿನಲಿ,
 ಹೆಚ್ಚನೆ ಸೈರದು ಹೆಚ್ಚುತಲಿ
 ಹೊಲಗದ್ದೆಗಳಲಿ ತಲೆಯ ತೂಗದೊಡೆ
 ಸೃಷ್ಟಿ ದೇವಿಗಿದು ನೈಜತೆಯೆ?
 ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸೊಬಗಿನ ಪೂರ್ಣತೆಯೆ?

ಲೋಕದ ಕಣಜವ ಸಾರ್ಥಕಗೊಳಿಸಲು
 ಪಾರ್ಥಿವ ನೆನಿಸಿಹ ರೈತನು ತಾ
 ಜೋಕೆಯಿಂದಲೆ ಗೈಮೆಯನೆಸುಗುವ
 ಮೈ ಮೈ ಮುರಿಯುತ ದಿನ ರಾತ್ರಿ.

ಇಂತಹ ರೈತಗೆ ಅದರವಿರದಿರೆ
ಕೊರಗಳೆ, ಕುಸಿಯಳೆ ಭೂಮಾತೆ!

ಒದ್ದೆ ಬಟ್ಟೆಯೊಳು ಗದ್ದೆಯೊಳಿದ್ದು
ಸದ್ದೆಳುವುದಾತನ ಕೊರಳಿನಲಿ
ಎಳೆದೆ ಬಾಳ್ವೆಯ ರಣರವ ಮೊರೆಯುವುದೆ?
ವೀರ ರಕ್ತವದು ಕುದಿಯುವುದೆ?
ಧೀರ ಶೌರ್ಯವು ಬಿರಿಯುವುದೆ?

— ದಾಮೋದರ.

ಸನಿಯವೈ ಸಾಮ್ಯ ಸ್ವರಾಜ್ಯ

ಧಾಟಿ:—ತುನಿ ಚರಣಿ ಸರದೇಶ್.

ಉಘೆ ಕಸಾನರೇ, ಜೈ, ಮಜಾರರೆ ,ಜೈ!
ಓ ಪ್ರೀತಿಯ ಜನರೇ!
ಸನಿಯವೈ ಸಾಮ್ಯ ಸ್ವರಾಜ್ಯ.

ಹಾ ಸಂತಸ ಸಂಪದ ಸಂತುಷ್ಟಿ,
ಸೌಹಾರ್ದದಿ ಹಕ್ಕು ಸಮಷ್ಟಿ,
ವರ ಸಮಾಜ, ಹೇಳಿರಿ, ಸಾಧ್ಯ,
ಇದು ಆರಾಧ್ಯ.
ಸನಿಯವೈ ಸಾಮ್ಯ ಸ್ವರಾಜ್ಯ

ಭಂಡ್ವಾಳದ ದ್ರೋಹ ಕಾಣೆಯೈ!
ಭಂಡಾಯವು ಕರೆವುದು ಜಯ ಜೈ!
ತುಂಡಾದರು ಹಿಂದಾಗೆವು ನಾವ್
ದಂಡಿನ ಜನರು.

ಸನಿಯವೈ ಸಾಮ್ಯ ಸ್ವರಾಜ್ಯ.

— ದಾಮೋದರ.

ಪರದೇಶಿ ರಾಜರ ನಾಟಕವಾಯ್ತು

[ಥಾಟಿ:—ಪರದೇಶಿ ಬಾಲನಾ ಬಾದಲ ಆಯ]

ಪರದೇಶಿ ರಾಜರಾ

ನಾಟಕವಾಯ್ತು ಹಾ!

ಏಳೆ ಇನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಎಮುಗಾಯ್ತು

ಆಶ ಫಲವಾಯ್ತು!

ಒಂದಾಗಿ ಮುಂದೆ ಬನ್ನಿ

ಪೀಠ ಜವಾನರೇ,

ಹೇ ರಿಸಾನರೇ!

ಇಂದೀಗ ನಾರಿ ಧರೆಗೆ

ದಿವ್ಯ ಸಂದೇಶವಾ,

ಸಂದೇಶವಾ!

ಹಿರಿದಾದ ಭಾಗ್ಯ ತಿರಿಗಿ ಬಂತು,

—ಹೋದ—ಜೀವ ಬಂತು!

ಇಂದೇ ನಾವ್ ಸಾರಬೇಕು

ಶಾಂತಿಯ ಮಂತ್ರವಾ,

ವರ ಮಂತ್ರವಾ!

ಮುಂದೆ ನಾವ್ ಬಾಳಬೇಕು

ನೋಗದ ಜೀವನವಾ,

ಜೀವನವಾ!

ಹಿರಿದಾದ ಹಕ್ಕು ನಮ್ಮದಾಯ್ತು

—ದಾಸ್ಯ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಯ್ತು

ಚಂದದಿಂ ಕೂಡಿರಲ್ಲಾ
ಮೈತ್ರಿಯ ಪಾಶದಿ,
ಘನ ಪಾಶದಿ!

ಹಿಂದೂ ಮುಸ್ಲೀಮರೆಂಬ
ಭೇದ ಅಳಿಯಲಿ,
ಮರೆಯಾಗಲಿ,

ಅವಿಭಾಜ್ಯ ವೇಶ ನಮ್ಮದಾಯ್ತು!
ಭೇದ ಹರಿದ್ವೋಯ್ತು.

—ಬಿ. ವಿ. ಬಾಳಿಗ.

ದೇವನ ನೆಲೆ

ಸಾಕು ಬಿಡು ನಿನ್ನಯ ಗಾಸ ಸ್ತೋತ್ರ!
ಏಕೆ ನಿನಗಾ ಜಪ ಮಣಿಯ ಹಾರ?
ಏಕಾಂತ ದೇಗುಲದ ಕತ್ತಲಿನ ಕೋಣೆಯಲಿ
ಸಕಲ ಕದಗಳ ಮುಚ್ಚಿ ನೀಭಜಿವುದಾರ ನೆಲೆ?
ತೆರೆ ನಿನ್ನ ಕಂಗಳನು — ನೋಡು!
ಇರನು ನಿನ್ನಯ ದೇವ ನಿನ್ನದಿರು!

ಇಹನವನಲ್ಲಿ ಉಳುವ ರೈತಸೂಕ್ತರು
ಸಹಿಸಿ ಕಠಿನತೆ ನೆಲ ಕುತ್ತಿ ಉಳುತಿಹಲ್ಲಿ.
ಇಹನವನಲ್ಲಿ ಗೈವ ಹಾದಿ ಹದನದ ಕೂಲಿ

ಬಹು ಕಲ್ಲು ಬಂಡೆಯಾ ಹುಡಿಮಾಡುವಲ್ಲಿ.
 ಬಿಸಿಲು ಮಳೆಗಳಲಿ ಇಹನವರೂಡನೆ ಕಲೆತು;
 ಮಾಸಿಹುದವನ ಉಡಿಗ ಧೂಳಿಯಾ ಮಲೆತು.
 ತೃಜಸಲವೋ ನಿನ್ನ ಯಾ ಪೂಜ್ಯ ಪಿತಾಂಬರವ
 ನಾಜದಿಂ ಇಳಿ ಕೆಳಗೆ ಅವನಂತೆ ಧೂಳಿನಾ ನೆಲಕೆ.

ವಿಮೋಚನೆಯೇ? ತೊಳಲಿ ಅರಸುತಿರ್ಪಯಾ,
 ವಿಮೋಚನೆಯು ಇಹುದೆಲ್ಲೆಂಬ ವರಿಯು;
 ನಮ್ಮೊಡೆಯ ತಾನವನು ಹೊತ್ತಿಹನು ಸರ್ವ
 ಸಮ್ಮತಿಯಿಂ ಸೃಷ್ಟಿಯಾ ಬಂಧಗಳನೆಲ್ಲಾ
 ನೆಮ್ಮದಿಯಿಂ ನಮ್ಮೊಡನವ ಸ್ಥಿರ ಬಂಧಿಯಲಾ!

ತೊಲಗಲವೋ ನಿನ್ನ ಧ್ಯಾನ ಧಾರಣದಿಂ
 ಕೆಲದಲಿಹ ಧೂಪ ಪುಷ್ಪಾದಿಗಳ ಎಸೆದು,
 ದೋಷವಿರದೈ ನಿನ್ನ ಬಟ್ಟೆ ಹರಕು,
 —ಹೊಲನಾದೊಡೆಯು!
 ದರ್ಶಿಸವನನು ನಿಜಗೈಮೆಯಲೆ,
 ಬೆವರಿನಾ ತುಟ್ಟಿಸಲಿ!

“ಗೀತಾಂಜಲಿ”ಯಿಂದ

ಕನ್ನಡ ಮಾತೆ

ಧಾಟಿ: ದೇವಿ ಭುವನ ಮನ ಮೋಹಿನಿ |

ಮಾತೆ, ವಿಮಲ ಗುಣ ಶೋಭಿತೆ
ಕನ್ನಡ ಭುವನೇಶ್ವರಿ, ಸುಖದಾತೆ
ನಮಿಸುವ ನುತಚರಿತೆ.

ಗಿರಿದರಿಗಳ ಹೊಲಗಳ ಬೆಡಗಿಂದೆ
ತರುಲತೆಗಳ ಸುಮಗಳ ಸೊಬಗಿಂದೆ
ಹರಿವ ನದೀನದಗಳ ಬಿಣ್ಣಿಂದೆ
ತಿರೆಯ ತಿಲಕದೋಳ್ ಶೋಭಿಸ.

ಗುಡಿ ಗೋಪುರ ದೇಗುಲಗಳ ಪೆಂಪು,
ನಿಡು ಕರಗಳ ವಿಗ್ರಹಗಳಲಂಪು,
ಅರಮನೆ ನೆಲಮನೆಗಳ ಕಡು ಸೊಂಪು,
ಪೊಣ್ಣೆರೆ ಬಿಡಯದೆ ರಾಜಿಸೆ!

ಕವಿಗಳು ಗಮಕಿಗಳುರೆ ಚಿತ್ರಕರು,
ರೂಪಾರಿಗಳದಟಿನ ಬಲಯುತರು,
ನೃಪ ಶ್ರೇಷ್ಠರು. ಸಚಿವರು, ಧೀಯುತರು
ಎಸೆಯಲೆಸಕದೆ ವಿರಾಜಿಸೆ!

ಜನನೀ, ನಿನ್ನನು ಜಾನಿಸಿ ನುತಿಸಿ,
ಸೇವಿಸ ಭಾಗ್ಯವಕರುಣಿಸು ಹರಸಿ,
ಕನ್ನಡ ಮಂತ್ರವ ಚಿತ್ತದಿ ನಿಲಿಸಿ,
ಬಾಳನು ಬೆಳಗಿಸು ಸಂತತ!

ಉದ್ಘೋಷ

ದಿಕ್ಪಟವ ಬಿರಿಯುತ್ತ,
ಭೂಗರ್ಭ ಸೀಳುತ್ತ,
ಫೀಳಿಡುವ ಅರ್ಭಟವಿದೇನು? ಏನು!
ಶ್ರಮ ಜೀವಿಗಳ ಬೆಮರು
ತೊಟ್ಟಿಕ್ಕಿ, ಹನಿಗೂಡಿ,
ದುಃಖ ಸಾಗರವಾಗಿ ಭೋರ್ಗರೆವುದೇನು!

ಅಕ್ರಮದ ವಿಷವೇರಿ,
ಗರಿಗೆದರಿ, ಬಾಯ್ಬಿತ್ತಿ,
ಜನಗರೆದ ಕಂಬನಿಯ ಜೋಗ ಮೊರೆ ಏನು!
ಸುಲಿಗೆಗಿಚ್ಚಲಿ ಬತ್ತಿ,
ಹಬೆಯಾಗಿ, ಉಗಿಯಾಗಿ,
ಛಲದಿ ಬಗೆವೆತ್ತ ಮೇಘ ಗರ್ಜನೆಯೇನು? ಏನು!
ದುಡಿದುಡಿದು ಕಡಿಯಾದ
ಬಡ ಜನರ ನೆತ್ತರದು
ಕಡುಗೆಂಪು ಪೋಡವಾಗಿಹುದೇನು? ಏನು!
ಚಿಮ್ಮೋಡವಂಬರದಿ,
ತಡೆಯದೆಲೆ ಸಡೆಯಾಗಿ,
ಗುಡುಗುಡುಗುವುದೆ? ಕೋಲ್ಮಿಂಚದೇನು? ಏನು!

ನೆತ್ತರಿನ ಹರಿಹೊನಲು;
ಜನಧೃತಿಯೆ ಎರಳಲು!
ಕೆನ್ನೀರ ಮುನ್ನೀರ ಉಬ್ಬರವದೇನು?
ದಾಸ್ಯವನು ಮುಳುಗಿಸುತ,
ದಾರಿದ್ರ್ಯ ಕೊಳೆ ತೊಳೆವ
ಮುಂಬಾಳ ಹೊಸ ಹುರುಪ ಮೊಳಗೇನು? ಏನು!

ಸುಲಿಗೆಯಡಿಗಲ್ಲಿಟ್ಟು,
 ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಹಕ್ಕುಗಳ
 ಬಿತ್ತರದ ಕೊತ್ತಲವ ಕುಸಿಪ ರವವೇನು?
 ಹಳೆಯದನು ತೊಳೆದೊಗೆದು
 ಹೊಸವನಕ ಹೊಸದೇಸವ
 ಸಂಕ್ರಾಂತಿ! ವೈಷಮ್ಯ ನೀಗುವ ನೆರೆಯೇನು!
 ಮಂಗಳದ ಮುಂಗಾರು!

ಹೊಂಬಾಳ ಮುಂಬೆಳಕು
 ಚೆಂಬಣ್ಣವೈ! ಭಯವೇಕೆ? ತಿಳಿಯದೇನು?

ಕ್ರಾಂತಿ ನಸನವ ತೊಟ್ಟು,
 ಶಾಂತಿಯಾ ಬೊಟ್ಟಿಟ್ಟು,
 ಭ್ರಾಂತಿ ರೊಚ್ಚೆಯ ಕೊಚ್ಚಿ,
 ತ್ಯಾಗನೆಲ್ಲವ ಮೆಚ್ಚಿ,
 ಅಡುತಲಿ ನನ ಕೇಳಿ,
 ನಿಪ್ಪನದ ತೆರ ತಾಳಿ,
 ಬರುತಿಹಳು ಉಚ್ಚೇಳಿಸಿ,
 ಜನಪದದ ಗೋಳೆಳಿಸಿ!
 ನಮ್ಮನ್ನ ಬರುತಿಹಳು,
 ನಮತೆ ಸುಖ ತರುತಿಹಳು,
 ಸೊಗಸು ಸುಗ್ಗಿಯ ಬೀರಿ,
 ಸಂದೇಶ ಶುಭ ಸಾರಿ!

ಅಬ್ಬರಿಸ ಉದ್ಘೋಷ!
 ಬಡುಗಡೆಯೇನು! ನಿಡಲೆ!
 ಹೊಸ ಯುಗದ ಮಕ್ಕಳೆ!
 'ಜೈ' ಯೆನ್ನಿ! ಪಡಿ ಶೋಷ!
 ಹೊಸ ಬಾಳಿನ ಒಕ್ಕಲೆ!
 ಕಾರ ಸೊನೆ ಪೀಯೂಷ!
 ತಳೆಯುತ್ತಲೆ ಆನೇಶ,
 ನಡೆ! ಸಾರುತುದ್ಘೋಷ.

೧.	ಬಿಡುಗಡೆಗ	1
೨.	ಜಯ ಹಿಂದ ಗೀತೆ	2
೩.	ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದೇವಿ	3
೪.	ಓ ತೇಜೋರಾಶಿ	4
೫.	ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸೊದೆವೆಣ್ಣು ಪೂರ್ಣಮಾ	5
೬.	ಒಲ್ಲದ ಕೊಡಿಗೆ	6
೭.	ಪಡೆನೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ	7
೮.	ಇಂದು ಒಂದೇ ತಾಣ	8
೯.	ರಣ ಕಣಕೆ	9
೧೦.	ಕ್ರಾಂತಿ ದುಂದುಭಿ	11
೧೧.	ನಾಲ್ಕು ನೂರು ಮಿಲಿಯ ಧೀರರೆ	12
೧೨.	ತೊಲಗು ಭಾರತದಿಂದ	15
೧೩.	ಮುನ್ನಡೆ	16
೧೪.	ರಕ್ತಮುಸಿ!	17
೧೫.	ಕ್ರಾಂತಿಗಾಗಲಿ ಜಯವು	19
೧೬.	ಭಾರತ ಮಾತಾ	20
೧೭.	ಸಾಗಿತು ಭೂತ	21
೧೮.	ಭಾರತದುನ್ನತಿಗೇಳಿ	23
೧೯.	ಜಯ ಘೋಷ	24
೨೦.	ಭಾರತಾಂಬೆಯ ಮಹಿಮೆ	25
೨೧.	ಐಕ್ಯ ಮಂತ್ರ	26
೨೨.	ಗೆಲುವೇ ಸಿದ್ಧ	27
೨೩.	೩೫೦೦,೦೦೦	28
೨೪.	ಮಾತೆಯೆಡೆಗೆ	29
೨೫.	ಗೋಳಿನ ಬಾಳು	30
೨೬.	ಈ ಮಹಾ ಯುದ್ಧದ ನಿಜ ನೀರರು	31
೨೭.	ಪಥವನು ಬೆಳಗಿಸೆಲೈ	32
೨೮.	ಯಾರೆಂಬರು ಮುಗಿದುವೆಂದು ಬವರು	33
೨೯.	ರೈತನ ಬಿಟ್ಟರೆ ಕೆಟ್ಟಿತು ಜಗವು	38
೩೦.	ಸನಿಯನ್ನೆ ಸಾವ್ಯ ಸ್ವರಾಜ್ಯ	39
೩೧.	ಪರದೇಶಿ ರಾಜರ ನಾಟಕವಾಯ್ತು	40
೩೨.	ದೇವನ ನೆಲೆ	41
೩೩.	ಕನ್ನಡ ಮಾತೆ	42
೩೪.	ಉದ್ಘೋಷ	43

